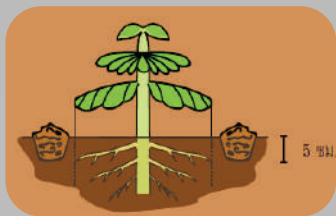

การบำรุงดูแลรักษา

การใส่ปุ๋ย ไม้ตะเคียนทองเป็นไม้ที่ต้องการการบำรุงรักษา โดยเฉพาะในช่วงระยะ 1-2 ปีแรก เพื่อให้ต้นตะเคียนทองสามารถตั้งตัวได้ และในปีถัดไปควรมีการใส่ปุ๋ยเพิ่มในโตรเจน และฟอสฟอรัส เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

การลิดกิ่ง จำเป็นมากในช่วง 3 - 6 ปี เพราะนอกจากจะทำให้ไม้ตะเคียนทองมีลำต้นเปลาตรงสวยงามแล้วยังป้องกันวัชพืชประเภทไม้เลื้อยไม่ให้เกาะขึ้นปกคลุมเรือนยอด

การป้องกันไฟ สำหรับแปลงปลูกขนาดใหญ่ ควรกำจัดวัชพืชออกสุ่มเผา และทำแนวกันไฟ เพื่อป้องกันไม่ให้ไฟลุกลามภายในแปลง โดยการทำแนวกันไฟรอบ ๆ อาจใช้รถแทรกเตอร์ดันซากพืชให้เป็นทิวแถว ระยะห่างระหว่างแปลงปลูกควรกว้างประมาณ 4 เมตร ในพื้นที่ราบ และประมาณ 6 เมตร ในพื้นที่ลาดชันรอบ ๆ แปลงปลูก

การกำจัดวัชพืช ไม้ตะเคียนทองเป็นไม้ที่มีความต้องการแสงมาก ในช่วง 3 ปีแรก ควรมีการกำจัดวัชพืชอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อต้นไม้สูงพ้นวัชพืชแล้ว ควรมีการกำจัดวัชพืชออกปีละ 3 ครั้ง การกำจัดวัชพืชนอกจากป้องกันการแย่งน้ำและอาหารแล้ว ยังเป็นการลดปริมาณเชื้อเพลิงในสวนป่า

การใช้ประโยชน์

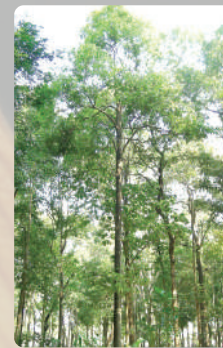
ไม้ตะเคียนทองเป็นไม้เนื้อแข็ง ทนทาน สีเข้มเมื่อโดนอากาศนิยมใช้ทำเรือขุด ทำหมอนรถไฟ เครื่องเรือน และการก่อสร้างที่ต้องการความแข็งแรง และยังมีสรรพคุณทางยาเป็นสมุนไพรรักษาแผลสด เปลือกใช้เคี้ยวกับหมากแก้ปวดฟัน นิยมปลูกเป็นพืชสวนป่า และไม้ให้ร่มเงาแก่พืชเกษตรอื่น ๆ

นอกจากประโยชน์ทางเนื้อไม้แล้ว ยางไม้ตะเคียนทอง ซึ่งมีชื่อการค้าว่า “Rock Dammar” สีเหลือง และมีกลิ่นเล็กน้อย เมื่อถูกอากาศจะจับตัวเป็นก้อนแข็งกลมๆ รอยแตกจะเป็นมันวาว ก้อนยางนี้จะพบตามลำต้น หรือบริเวณที่เจาะเอายาง และยางที่จับตัวเป็นก้อนแข็งนี้สามารถละลายได้ดีในน้ำมัน หรือแอลกอฮอล์ สามารถใช้เป็นน้ำมันชักเงา ตกแต่งเครื่องใช้ในร่ม ผสมกับวัสดุอื่น ๆ เพื่อใช้ในงานต่าง ๆ เช่น ใช้ทาเคลือบเรือเพื่อรักษาเนื้อไม้และป้องกันเปรียงทำลาย

พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก

ตะเคียนทองเจริญเติบโตได้ดีบนที่ราบหรือค่อนข้างราบ ไกลลุ่มน้ำ เป็นไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจและเป็นไม้เด่นของป่าดิบชื้น เป็นไม้ที่ชอบแสง แต่เมื่อเริ่มปลูกในระยะแรกควรมีไม้ใหญ่ให้ร่มเงาจนกว่าไม้ตั้งตัวได้ ไม้ตะเคียนจะเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนเกินกว่า 1,500 มิลลิเมตรต่อปี และที่สูงจากระดับทะเลปานกลางประมาณ 130-300 เมตร สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์และระบายน้ำได้ดี

ส่วนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้
กรมป่าไม้ 61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 0 - 2579 7725
0 - 2561 4292-3 ต่อ 5536

สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้

ตะเคียนทอง

Hopea odorata Roxb.

กรมป่าไม้

ส่วนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้

ตะเคียนทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hopea odorata* Roxb.

ชื่อวงศ์ Dipterocarpaceae

ชื่อพื้นเมือง กะกี้, โก้กี้ (กะเหรี่ยง-เชียงใหม่),

แคน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ), จะเคียน (ภาคเหนือ),

จ้องา (มลายู-นราธิวาส), จู๊คั, โซเก (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี)

ตะเคียน, ตะเคียนทอง, ตะเคียนใหญ่ (ภาคกลาง),

ไพร (ละว้า-เชียงใหม่)

ชื่อทางการค้า : Ironwood

ลักษณะทั่วไป

ลำต้น เป็นไม้ต้นไม่ผลัดใบ ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ลำต้นเปลาตรง สูงประมาณ 20-40 เมตร มีพูพอนที่โคนต้น

เปลือก เปลือกหนาสีน้ำตาลดำ แตกเป็นร่องตามยาวหรือลอกเป็นสะเก็ด เปลือกในหนา มีสีเหลืองขุ่น มีร้วสีชมพู

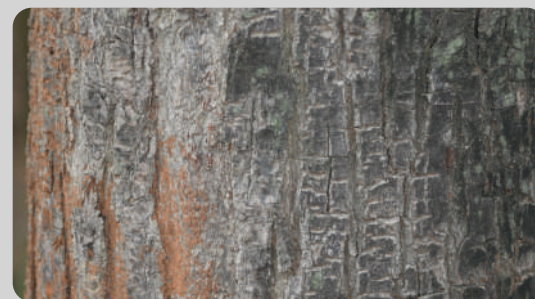
ใบ หูใบมีขนาดเล็ก ใบโค้งคล้ายรูปเคียว ยาว 5 - 14 เซนติเมตร ผิวใบด้านล่างมักมีต่อมที่ซอกระหว่างเส้นกลางใบกับเส้นแขนงใบ เส้นใบย่อยเป็นแบบขั้นบันได

ดอก ช่อดอกยาว 3-10 เซนติเมตร แตกแขนงด้านเดียว ดอกขนาดเล็กมีกลิ่นหอม กลีบบิดเวียน เกสรเพศผู้ 15 อัน ปลายอับเรณูเป็นรยางค์ รังไข่ มีฐานก้านยอดเกสรเพศเมีย ออกดอกเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม หรือต้นเดือนเมษายน

ผล ผลมีปีกยาว 2 ปีก ยาว 3-6 เซนติเมตร ปีกสั้น 3 ปีกยาว 0.5-0.7 เซนติเมตร เมล็ดมีเกล็ดเป็นขุย ปลายเป็นติ่งแหลม ผลแก่เดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม หรือเลยไปจนเดือนพฤศจิกายน ส่วนมากออกดอกถึงเป็นผลในรอบประมาณ 2-3 ปี

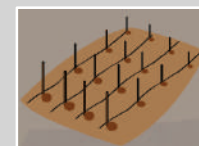

การปลูก

การปลูกตะเคียนทอง ก่อนปลูกจะขุดหลุมขนาดประมาณ 40x40x40 เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสมกับกล้าไม้ ร่องกันหลุมด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักคลุกเคล้ากับดินหรืออาจใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ 1 ช้อนโต๊ะ และยาป้องกันแมลง เช่น ฟุราดาน 5-10 กรัม คลุกเคล้ากับดินและสำหรับกลบหลุมด้วยก็จะทำให้กล้าไม้มีอัตราการรอดตายสูง และเจริญเติบโตดี สำหรับระยะปลูกไม่แน่นอน แล้วแต่วัตถุประสงค์ของเกษตรกร เช่น ปลูกในเชิงพาณิชย์ เป็นการปลูกไม้ชนิดเดียว ใช้ระยะปลูก 2x3, 4x4 และ 5x5 เมตร

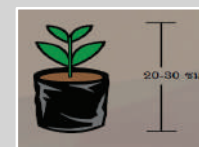
1. ไถพาดไม้พื้นเดิม

2. ปักหลักหมายระยะปลูก

3. ขุดหลุมปลูก 40x40x40 ซม.

4. กล้าอายุ 4-5 เดือน

5. ฉีกถุงพลาสติกออก

6. กลบดินรอบต้นให้แน่น ลึกกว่าระดับดิน 8-10 ซม.